Stockholms läns landsting

Vänsterpartiet

2018-02-08

Interpellation av Håkan Jörnehed (V) om behandlingen av visselblåsarna i Macchiariniaffären

2014 slog fyra läkare vid Karolinska Institutet/Karolinska universitetssjukhuset larm till KI:s ledning om att kirurgen Paolo Macchiarini använde sig av metoder som saknade vetenskapligt stöd då han opererade in syntetiska luftstrupar hos patienter. KI tog inte anmälan på allvar, men det hela utvecklade sig, tack vare insatser av grävande journalister, med tiden till en skandal som saknar motstycke inom svensk medicinsk forskning. 2016 tilldelades de fyra läkarna priset Årets visselpipa av organisationen Transparency International Sverige.

De fyra läkarna som agerade visselblåsare satte sina egna karriärer på spel för att värna patientsäkerheten och det långsiktiga förtroendet för den medicinska forskningen. Deras modiga agerande, som borde ha bemötts med tacksamhet, resulterade istället i att de själva på falska grunder anklagades för forskningsfusk, hotades med polisanmälan och uppsägning och utsattes för mobbning. De friades så småningom från alla misstankar, men får trots det konsekvent avslag på sina forskningsansökningar. De har inte heller fått någon officiell ursäkt för hur de har behandlats.

#MeToo har satt ljuset på den tystnadskultur som finns inom vården, framförallt gällande högt uppsatta manliga läkares och forskares agerande. Detta har återaktualiserat frågan om behandlingen av visselblåsarna i Macchiariniaffären.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt landstingsråd:

1. Planerar du att se till att de fyra läkare som slog larm om Macchiarinis agerande får en offentlig ursäkt från Stockholms läns landsting?

2. Hur arbetar du för att säkerställa att framtida visselblåsare som larmar om oegentligheter tas på allvar och inte utsätts för repressalier?

Håkan Jörnehed (V)